

Hur skapar vi ett hållbart kretslopp för plast?

Vi står inför en cirkulär omställning av samhället där en slit- och släng attityd behöver ändras till att vi tar ekonomiskt- och miljömässigt ansvar. Stort fokus är riktat mot ett material vi lärt oss att inte leva utan. Plast.

– Hur kan man komma ifrån vår plastproduktion, som idag är baserat på olja, till att producera biologiskt nedbrytbar plast? undrar Teis Hansen, innovationsforskare och delaktig i forskningen kring cirkulär ekonomi i STEPS. Och vad krävs för kunskap och nya policys för att vi ska kunna nå fram?

Bioplast är ett hett ord 2016, men vad betyder det? Är det plast som är baserat på biologiskt material som sidoprodukter från vår skogsindustri? Eller är bioplast ett material som är nedbrytningbart och som av sig själv försvinner?

– Det finns många idéer och visioner kring vad återvinningsbar plast är. Men det finns ingen klar bild vart vi är på väg och var vi vill vara 2050, menar Teis Hansen.

Vad är de sociala, tekniska, ekonomiska och politiska hindren för att ersätta fossil till förnybar råvara för plaster? I det breda forskningsprogrammet STEPS (se faktaruta) möts forskare och ett tjugotal externa aktörer som representerar hela kedjan från tillverkningen av råplasten till den som förbrukar den, som Region Skåne och IKEA. Tillsammans ska de söka svaren på vilka underlag som behövs för att ändra regler och policys så att Sverige får ett hållbart kretslopp för plast.

Men hur får man konsumenterna att ta bättre ekonomiskt- och miljömässigt ansvar kring ett material som finns överallt?

– Att plast är dåligt är ingen nyhet. Men det är också ett bra, tåligt och billigt material som kan användas till mycket. Men hur ändrar vi konsumenternas beteenden och låter dem vara med och skapa nya innovationer? Det är en del i vårt forskningsprojekt som sociologer tittar på. Vi ska inte bara stötta forskning i industrier utan även hjälpa marknaden så att den kan vara med att dra utvecklingen i en bestämd riktning, analyserar Teis Hansen.

Teis Hansen pratar om att skilja mellan goda och mindre bra innovationer och att designa innovationer efter faktiska behov.

– Det är viktigt för alla inblandade aktörer att ha en gemensam vision där man är införstådd med vad man arbetar emot och hur man kommer dit. Men i denna aktuella debatt finns det vissa som lägger all vikt på att plast ska vara nedbrytningbart och andra lägger största vikt på att plast ska produceras av vissa råvaror.

Han fortsätter:

– Jag hoppas att vår forskning kan hjälpa till att hitta en väg så att de som är engagerade i biobaserad plast inte bråkar med dem som är involverade
<http://www.fokusforskning.lu.se/2016/09/22/hur-skapar-vi-ett-hallbart-kretslopp-for-plast/>

i bionedbrytbar plast. För verkligheten är att vi behöver båda typerna. En bils plastkomponenter kan ju inte vara nedbrytbara, men plastpåsar gärna får vara det.

Text: Bodil Malmström

FAKTA

Om STEPS

STEPS involverar en mångvetenskaplig grupp av forskare från olika institutioner vid Lunds universitet tillsammans med Svenska Lantbruksuniversitet (SLU Alnarp) och Swerea IVF för att täcka de olika aspekterna för en övergång till en hållbar plast ekonomi, inklusive kemi och kemiteknik, bioteknik, polymerteknologi och förädling, hållfasthetslära, produktutveckling, miljösystemanalys, innovationsstudier, sociologi och statsvetenskap. Viktigast är att aktörer som är knutna till programmet representerar hela värdekedjan och har förmågan att driva på övergången till ett hållbart plastkretslopp: Lyckby, Nordic Sugar, och Södra; producenter av byggstenskemikalier och plaster, Bona, IKEM, Perstorp, SEKAB, Flextrus, och GPS; tillsatser för plaster, Clariant och Deflamo; användare av plastprodukter, Electrolux, IKEA, Orkla Foods, Region Skåne; samt recykel- och avfallshanterings företag, Sysav, Hans Andersson Plastics och Miljösäck.

TAGGAR: Bioplast cirkulär ekonomi STEPS Tes Hansen

2016-09-22, KL 13:53
